

**ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ОЛЕСЯ ГОНЧАРА**

ЗАТВЕРДЖЕНО

ректор

ДНУ ім. Олесь Гончара

проф. М. В. Поляков

«__» _____ 2017 р.

УЗГОДЖЕНО

проректор ДНУ ім. Олесь Гончара

з науково-педагогічної роботи

проф. С. О. Чернецький

«__» _____ 2017 р.

**ПРОГРАМА
ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ
052 «ПОЛІТОЛОГІЯ»**

ДРУГИЙ (МАГІСТЕРСЬКИЙ) РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ

**Схвалено на засіданні Вченої ради факультету
суспільних наук і міжнародних відносин
19 січня 2017 року, протокол № 5**

Голова Вченої ради ФСНМВ **проф. О. С. Токовенко**

Дніпро, 2017

Програма вступних фахових випробувань за спеціальністю «Політологія»

1. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА

Тематика фахового випробування

Основна тематика охоплює ключові проблеми *нормативних* дисциплін за фахом: вступ до спеціальності, загальна теорія політики, історія зарубіжних політичних вчень. історія політичної науки, політична еліта і політичне лідерство, політична культура, політичні ідеології

Форма проведення фахового випробування

Вступний іспит проводиться у формі тестових завдань.

Оцінка «**відмінно**» виставляється студенту, який:

- Глибоко і міцно засвоїв програмний матеріал, правильно, грамотно і логічно його застосовує при вирішенні відповідних тестових завдань;
- Показує обізнаність у процедурах (алгоритмах) розробці при вирішенні відповідних тестових завдань.

Оцінка «**добре**» виставляється студенту, який:

- Твердо знає програмний матеріал, грамотно і по суті застосовує його при вирішенні відповідних тестових завдань;
- Правильно застосовує теоретичні положення при вирішенні відповідних тестових завдань.

Оцінка «**задовільно**» виставляється студенту, який:

- Показує знання лише основного програмного матеріалу при вирішенні відповідних тестових завдань;
- Допускає неточності при вирішенні відповідних тестових завдань;

Оцінка «**незадовільно**» виставляється студенту, який:

- Показує незнання значної частини програмного матеріалу при вирішенні відповідних тестових завдань;
- Невпевнено, з великими труднощами може використовувати теоретичні знання при вирішенні відповідних тестових завдань.

Перелік дисциплін програми:

Вступ до спеціальності «Політологія».

Загальна теорія політики.

Політичні еліти і лідерство

Історія зарубіжних політичних вчень

Політична культура

Політичні ідеології

2. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Вступ до спеціальності

Політична сфера суспільства: ознаки, структура. Основні функції політичних інститутів в сучасному суспільстві. Основні інститути політичної влади в сучасних індустріальних і постіндустріальних суспільствах. Законодавча, виконавча й судова влади - співвідношення. Теорії бюрократії. Основні типи політико-територіального устрою сучасної держави. Сфери фахової діяльності політолога. Політолог-експерт. Політолог-консультант. Політолог-аналітик. Держава в сучасній Україні: основні тенденції розвитку. Інститути державної влади в сучасній Україні.

Загальна теорія політики

Сутність політики: варіанти визначень. Економічні, соціологічні, стратифікаційні, правові й етичні дефініції політики. Субстанціональні визначення політики. Політика як сфера владних відносин. Розгляд політики в рамках системи «конфлікт - консенсус». Політика як процес. Взаємовплив і взаємообумовленість окремих сфер життя суспільства. Політика й економіка. Політика й культура. Політика й мораль. Рухливість меж політики.

Політична еліта і політичне лідерство

Класичні теорії еліт: концепції Г. Моска, В. Парето, Р. Міхельса. Політичні еліти: поняття, функції. Сучасні теорії політичної еліти. Основні ознаки еліти. Політична еліта сучасної України: механізми формування, критерії, канали й механізми відбору, якість. Поняття політичного лідерства. Типи політичного лідерства за М. Вебером.

Історія зарубіжних політичних вчень.

Політичні ідеї античності. Платон про державу. Аристотелевський аналіз політики й форм правління. Політичні ідеї середньовіччя. Вивчення політики в Новий час. Політичні концепції Дж.Локка й Т.Гоббса. Французькі просвітителі про політика й політичний пристрій. Виникнення політології як окремої галузі людського знання. Предмет політології. «Політологія» і «політична наука»: співвідношення понять. Структура політичної науки: політична філософія, вчення про політичні інститути, теорія міжнародної політики, політична історія. Політологія як прикладна наука.

Політична культура

Політична культура: поняття. Політична культура як елемент (підсистема) культури. Політичні субкультури. Типи політичних культур: критерії класифікації. Роботи Г. Алмонда й С. Верби.

Політичні ідеології

Політичні ідеології: визначення, структура, функції. Сучасні політичні ідеології: критерії класифікації, характерні риси. Лібералізм, консерватизм, фашизм, нацизм, націоналізм, соціалізм, комунізм, екологізм, релігійний фундаменталізм. Політичні ідеології в сучасній Україні.

ХАРАКТЕРИСТИКА АТЕСТАЦІЙНОГО ЗАВДАННЯ

Зміст завдання визначається на основі Програми комплексного кваліфікаційного екзамену, затвердженого ректором університету.

Загальна кількість завдань роботи – 25 – 50 (визначається відповідною випусковою кафедрою).

На виконання роботи відведено 60 - 180 хвилин (визначається випусковою кафедрою)

Атестаційне завдання може складатися із тестових завдань наступних форм:

1. Завдання з вибором однієї правильної відповіді.

До кожного із завдань подано чотири варіанти відповіді, з яких лише один правильний. Завдання вважається виконаним, якщо атестуємий вибрав і позначив правильну відповідь у бланку відповідей.

2. Завдання на встановлення відповідності.

До кожного завдання подано інформацію, позначену цифрами (ліворуч) і буквами (праворуч). Щоб виконати завдання, необхідно встановити відповідність інформації, позначеної цифрами та буквами (утворити «логічні пари»). Завдання вважається виконаним, якщо атестуємий правильно зробив позначки на перетинах рядків (цифри від 1 до 4) і колонок (букви від А до Д) у таблиці бланка відповідей.

3. Завдання на встановлення правильної послідовності.

До кожного завдання подано перелік подій, позначених буквами, які потрібно розташувати в правильній послідовності, де перша подія має відповідати цифрі 1, друга – цифрі 2, третя – цифрі 3, четверта – цифрі 4. Завдання вважається виконаним, якщо учасник зовнішнього незалежного оцінювання правильно зробив позначки на перетинах рядків (цифри від 1 до 4) і колонок (букви від А до Г) у таблиці бланка відповідей.

4. Завдання відкритої форми з короткою відповіддю.

Під час виконання цих завдань потрібно записати правильну відповідь до бланка відповідей

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ВИКОНАННЯ ЗАВДАНЬ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Інструкція з розподілу тестових завдань фахового вступного випробування за спеціальністю 052 «Політологія»

Назва дисципліни	Розподіл тестових завдань
1. Вступ до спеціальності. – 7 тестових завдань.	3 них: завдання з вибором однієї правильної відповіді – 5; Завдання на встановлення відповідності («логічні пари») – 1, Завдання на встановлення правильної послідовності – 1; Всього 7 тестових завдань.
2. Загальна теорія політики – 7.	3 них: завдання з вибором однієї правильної відповіді – 5; Завдання на встановлення відповідності («логічні пари») – 1, Завдання на встановлення правильної послідовності – 1; Всього 7 тестових завдань.
3. Політична еліта і політичне лідерство – 7.	3 них: завдання з вибором однієї правильної відповіді – 5; Завдання на встановлення відповідності («логічні пари») – 1, Завдання на встановлення правильної послідовності – 1; Всього 7 тестових завдань.
4. Історія зарубіжних політичних вчень – 7.	3 них: завдання з вибором однієї правильної відповіді – 5; Завдання на встановлення відповідності («логічні пари») – 1, Завдання на встановлення правильної послідовності – 1; Всього 7 тестових завдань.
5. Політична культура – 7.	3 них: завдання з вибором однієї правильної відповіді – 5; Завдання

	на встановлення відповідності («логічні пари») – 1, Завдання на встановлення правильної послідовності – 1; Всього 7 тестових завдань.
6. Політичні ідеології – 7.	3 них: завдання з вибором однієї правильної відповіді – 5; Завдання на встановлення відповідності («логічні пари») – 1, Завдання на встановлення правильної послідовності – 1; Всього 7 тестових завдань.

Кількість завдань повинна надавати можливість отримати загальну оцінку в 100 балів відповідно до схеми оцінювання завдань.

1. Завдання з вибором однієї відповіді оцінюється в 2 бали; 0 балів, якщо вказано неправильну відповідь, або вказано більше однієї відповіді, або вказано більше однієї відповіді або відповіді не надано.

2. Завдання на встановлення відповідності («логічні пари») оцінюється в 4 бали: 1 бал за кожну правильно встановлену відповідність («логічну пару») 0 балів, якщо не вказано жодної правильної відповідності пари, або відповіді на завдання не надано.

3. Завдання на встановлення правильної послідовності оцінюється в 4 бали: 1 бал за кожну правильно встановлену послідовність; 0 балів – якщо не вказано жодної правильної послідовності, або відповіді на завдання не надано.

4. Завдання відкритої форми з короткою відповіддю оцінюється в 4 бали: 0 балів – якщо вказано неправильну відповідь, або відповіді не надано.

На виконання роботи відведено 120 хвилин.

Загальна кількість завдань – 40. Загальна максимальна кількість балів – 100.

Загальна структура екзаменаційного білету:

Кількість тестових завдань кожного типу	Всього балів, завдань
30 тестових завдань (1 тип) X 2бали=60 балів	100 балів;
5 тестових завдань (2 тип) X 4бали=20 балів	40 тестових завдань
5 тестових завдань (3 тип) X 4бали=20 балів	

4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основна

- Брегед А.Ю. Основи політології. - К.: КНЕУ, 2000. - 311 с.
- Гелей С.Д., Рутар С.М. Політологія. - Л.: Світ, 2001. - 384 с.
- Кирилюк Ф.М. Історія політології. - К.: ІНТАС, 2002. - 535 с.
- Кирилюк Ф.М. Основи політології. - К.: ІНТАС, 2000. - 248 с.
- Піча В.М., Хома Н.М. Політологія. - К.: Каравела, 2001. - 344 с.
- Політологія / За ред. В.Г. Кременя, М.І. Горлача. - К.; Х.: Сдинорог, 2002. - 640 с.
- Політологія / За ред. О.В. Бабкіної, В.П. Горбатенка. - К.: Академія, 2002. - 526 с.
- Політологія / За ред. І.С. Дзюбка, К.М. Левківського. - К.: Вища шк., 2001. - 415 с.
- Політологія: історія та методологія / За ред. Ф.М. Кирилюка. - К.: Здоров'я, 2000. - 600 с.
- Політологія: Політика і суспільство. Держава і суспільство / За ред. А. Колодій. - К.: Ельга, 2000. - 584 с.
- Політологія у схемах, таблицях, визначеннях / За ред. І.С. Дзюбка, І.Г. Онищенко. - К.: Основи, 2001. - 178 с.
- Политология / Под ред. Н.И. Сазонова. - Х.: Фолио, 2001. - 831 с.

Додаткова

- Батрименко О.В. Бюрократія в сучасному суспільстві: сутність, роль та тенденції розвитку : монографія / О.В. Батрименко. – К., 2012.
- Бебик В.М. Базові засади політології. - К.: МАУП, 2002. - 350 с.
- Бебик В.М. Політологія: Теорія, методологія, практика. - К.: МАУП, 1997. - 245 с.
- Бодуен Ж. Вступ до політології. - К.: Основи, 1995. - 174 с.
- Вебер М. Политика как призвание и профессия / М.Вебер // Избр.произв. – М., 1990.
- Гаєвський Б.А. Сучасна українська політологія. - К.: МАУП, 1999. - 265 с.
- Кухта Б.П. Політичні еліти та лідерство / Б.П. Кухта, Н.Г. Теплоухова.– Л., 2000.
- Методичні рекомендації до виконання контрольних тестових завдань з політології / Відп. за вип. О.С. Токовенко; укл. А.П. Здесенко, С.М. Суліма, М.А. Шепелєв та ін. - Д.: ДНУ, 2002. - 23 с.

Неліпа Д.В. Системний аналіз в політології: теорія, методологія, практика / Д.В. Неліпа. – К., 2011.

Обушний М.І. Партологія / М.І. Обушний, М.В. Примущ, Ю.Р. Шведа. – К., 2006.

Основи демократії / Авт. колектив: М. Бессонова, О. Бірюков, С. Бондарук та ін.; За заг. ред. А. Колодій. - К.: Вид-во «Ай Бі», 2002. - 684 с.

Політична енциклопедія / ред. кол.: Ю. Левенець, Ю. Шаповал та ін. – К., 2012.

Політологічний енциклопедичний словник / упоряд. В.П. Горбатенко; за ред. Ю.С. Шемшученка, В.Д. Бабкіна, В.П. Горбатенка. – К., 2004.

Рудич Ф.М. Політологія: Підручник. – 3-тє вид., перероб., доп. – К.: Либідь, 2009. – 480 с.

Семенченко Ф.Г. Політична діяльність: аксіологічний вимір / Ф.Г. Семенченко – К., 2011.

Щедрова Г.П. Основи політології: Навчальний посібник. – Щедрова Г.П., Барановський Ф.В., Новакова О.В., Пашина Н.П. - Луганськ, 2005.

Затверджено на засіданні кафедри політології, протокол № 6 від
11 січня 2017 року

Завідувач кафедри політології доц. О.А. Третяк